

Υπουργός Εσωτερικών,
Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Νομοθετική πρωτοβουλία
(σχέδιο)

«Πολιτική συμμετοχή ομογενών και αλλοδαπών υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα και μακροχρόνια στην Ελλάδα»

Κεφάλαιο Α΄

Δυνατότητα κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας από τέκνα αλλοδαπών που γεννήθηκαν ή παρακολούθησαν σχολείο στην Ελλάδα

Άρθρο 1

1. Το άρθρο 1 του Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει (ΦΕΚ Α΄ 217), αντικαθίσταται ως εξής:

«Ι. Με τη γέννηση από Έλληνα ή Ελληνίδα

Άρθρο 1

Το τέκνο Έλληνα ή Ελληνίδας αποκτά από τη γέννησή του την Ελληνική Ιθαγένεια.

2. Μετά το άρθρο 1 του Κώδικα της Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004, παρεμβάλλεται νέο άρθρο 1Α ως εξής:

«Ια. Με τη γέννηση στην Ελλάδα και δήλωση

Άρθρο 1Α

1. Τέκνο αλλοδαπών που γεννιέται στην Ελλάδα και ένας από τους γονείς του κατοικεί μόνιμα και νόμιμα στη χώρα επί πέντε συνεχή έτη, αποκτά από τη γέννησή του την ελληνική ιθαγένεια εφόσον οι γονείς του υποβάλουν κοινή σχετική δήλωση και αίτηση εγγραφής του τέκνου στο δημοτολόγιο του δήμου της μόνιμης κατοικίας του. Αν το τέκνο γεννήθηκε πριν τη συμπλήρωση της πενταετίας νόμιμης διαμονής του γονέα στη χώρα, η παραπάνω κοινή δήλωση και αίτηση εγγραφής υποβάλλεται με την παρέλευση της πενταετίας συνεχούς νόμιμης και μόνιμης διαμονής του γονέα στη χώρα.

2. Τέκνο αλλοδαπών που έχει παρακολουθήσει τις τρεις πρώτες τάξεις υποχρεωτικής εκπαίδευσης σε ελληνικό σχολείο στην Ελλάδα και κατοικεί μόνιμα στη χώρα αποκτά την ελληνική ιθαγένεια με την ενηλικίωσή του εφόσον υποβάλλει σχετική δήλωση και αίτηση εγγραφής στο δημοτολόγιο του δήμου της μόνιμης κατοικίας του το αργότερο εντός τριετίας από την συμπλήρωση του 18^{ου} έτους της ηλικίας του. Την ελληνική ιθαγένεια αποκτά με κοινή δήλωση των γονέων του και αίτηση εγγραφής στο δημοτολόγιο του Δήμου μόνιμης κατοικίας του και το τέκνο αλλοδαπών που έχει ολοκληρώσει την παρακολούθηση έξι τουλάχιστον τάξεων ελληνικού σχολείου στην Ελλάδα.

3. Εφόσον η δήλωση και αίτηση εγγραφής στο δημοτολόγιο, που προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους 1 και 2, δεν υποβλήθηκε από κοινού από τους γονείς μέχρι την ενηλικίωσή του, το τέκνο αποκτά την ελληνική ιθαγένεια με δήλωση και αίτηση εγγραφής στο δημοτολόγιο που το ίδιο δικαιούται να υποβάλει στον Δήμο της μόνιμης κατοικίας του το αργότερο εντός τριών ετών από την συμπλήρωση του 18^{ου} έτους της ηλικίας του.

4. Την Ελληνική Ιθαγένεια αποκτά από τη γέννησή του, χωρίς να απαιτείται δήλωση και αίτηση των γονέων ή του ιδίου, όποιος γεννιέται σε ελληνικό έδαφος, εφόσον:

α. ούτε αποκτά αλλοδαπή ιθαγένεια με τη γέννησή του ούτε μπορεί να αποκτήσει τέτοια με σχετική δήλωση των γονέων του στις οικείες αλλοδαπές αρχές όταν το δίκαιο της ιθαγένειας των γονέων του απαιτεί την υποβολή παρόμοιας δήλωσης ή

β. είναι άγνωστης ιθαγένειας ή

γ. ένας από τους γονείς του έχει γεννηθεί στην Ελλάδα και κατοικεί μόνιμα στη χώρα από τη γέννησή του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Εναρμόνιση του θεσμού της πολιτογράφησης με τις απαιτήσεις του κράτους δικαίου

Άρθρο 2

Το άρθρο 5 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 5.

Προϋποθέσεις πολιτογράφησης

1. Για τον αλλοδαπό, που επιθυμεί να αποκτήσει την ελληνική ιθαγένεια με πολιτογράφηση απαιτείται :

α. να είναι ενήλικος κατά το χρόνο της υποβολής της δήλωσης πολιτογράφησης.

β. να μην έχει καταδικασθεί τελεσίδικα, κατά την τελευταία δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης, σε ποινή στερητική της ελευθερίας τουλάχιστον ενός έτους ή ανεξαρτήτως ποινής και χρόνου

έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης, για εγκλήματα προσβολών του πολιτεύματος, προδοσίας της χώρας, ανθρωποκτονίας από πρόθεση και επικίνδυνης σωματικής βλάβης, εγκλήματα σχετικά με την εμπορία και την διακίνηση ναρκωτικών, τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διεθνή οικονομικά εγκλήματα, εγκλήματα με χρήση μέσων υψηλής τεχνολογίας, εγκλήματα περί το νόμισμα, αντίστασης κατά της αρχής, αρπαγής ανηλίκων, κατά της γενετήσιας ελευθερίας και οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής, κλοπής, απάτης, υπεξαίρεσης, εκβίασης, τοκογλυφίας, του νόμου περί μεσαζόντων, πλαστογραφίας, ψευδούς βεβαίωσης, συκοφαντικής δυσφήμισης, λαθρεμπορίας, εγκλήματα που αφορούν τα όπλα, αρχαιότητες, την προώθηση λαθρομεταναστών στο εσωτερικό της χώρας ή τη διευκόλυνση μεταφοράς ή προώθησής τους ή της εξασφάλισης καταλύματος σε αυτούς για απόκρυψη ή για παραβάσεις της νομοθεσίας για την εγκατάσταση και κίνηση αλλιοδαπών στην Ελλάδα.

γ. να μην εκκρεμεί σε βάρος του απόφαση απέλασης.

δ. να διαμένει νόμιμα στην Ελλάδα πέντε συνολικά έτη την τελευταία δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης πολιτογράφησης. Στον ανωτέρω κατά περίπτωση απαιτούμενο χρόνο δεν προσμετράται ο χρόνος που διάνυσε ο αλλοδαπός στην Ελλάδα ως διπλωματικός ή διοικητικός υπάλληλος ξένης χώρας. Η χρονική προϋπόθεση της πενταετούς διαμονής δεν απαιτείται για αυτόν που είναι σύζυγος

Έλληνα ή Ελληνίδας ή έχει τη γονική μέριμνα τέκνου ελληνικής ιθαγένειας και διαμένει επί μια τριετία στην Ελλάδα, καθώς και για εκείνον που έχει γεννηθεί και κατοικεί συνεχώς στην Ελλάδα. Για τους συζύγους Ελλήνων διπλωματικών υπαλλήλων που έχουν συμπληρώσει, οποτεδήποτε, ένα έτος διαμονής στην Ελλάδα και υπηρετούν στο εξωτερικό, προσμετράται για τη συμπλήρωση του παραπάνω χρόνου και ο χρόνος παραμονής τους στο εξωτερικό λόγω της υπηρεσίας των

Ελλήνων συζύγων τους. Για τους ομογενείς και τους κατόχους ιθαγένειας κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν απαιτείται η χρονική προϋπόθεση της πενταετούς διαμονής.

ε. να έχει επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας.

στ. να αποδεικνύει την ένταξή του στην ελληνική κοινωνία καθώς και τη δυνατότητά του να συμμετάσχει ενεργά και ουσιαστικά στην πολιτική ζωή της χώρας, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές οι οποίες την διέπουν.»

Άρθρο 3

Το άρθρο 6 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 6.

Δικαιολογητικά πολιτογράφησης

Ο αλλοδαπός που επιθυμεί να πολιτογραφηθεί ως Έλληνας, υποβάλλει στο δήμο ή την κοινότητα του τόπου διαμονής του αίτηση πολιτογράφησης, που απευθύνεται προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και συνοδεύεται από:

α. δήλωση πολιτογράφησης. Η δήλωση αυτή γίνεται ενώπιον του δημάρχου με την παρουσία δύο ελλήνων πολιτών ως μαρτύρων. Στο έντυπο δήλωσης αναγράφονται όλες οι προϋποθέσεις κτήσης ελληνικής ιθαγένειας με πολιτογράφηση.

β. Αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου αποδεικτικού ταυτοπροσωπίας.

γ. Έγκυρο τίτλο διαμονής στην Ελλάδα

δ. Πιστοποιητικό γέννησης ή άλλο ισοδύναμο πιστοποιητικό που προβλέπεται από τη νομοθεσία της χώρας πρώτης ιθαγένειας. Αν ο αλλοδαπός είναι πρόσφυγας και αδυνατεί να προσκομίσει πιστοποιητικό γέννησης, αρκεί η απόφαση χορήγησης σε αυτόν πολιτικού ασύλου. Αν ο αλλοδαπός έχει γεννηθεί στην Ελλάδα, αρκεί η ληξιαρχική πράξη

γέννησης. Αν ο αλλοδαπός αδυνατεί αντικειμενικά να κατέχει διαβατήριο, κατά την έννοια της παραγράφου 1 εδάφιο γ' του άρθρου 84 του ν. 3386/2005 αρκεί η εν λόγω άδεια.

ε. Εκκαθαριστικό σημείωμα ή αντίγραφο δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου οικονομικού έτους.

στ. Παράβολο 1000 ευρώ. Για την επανυποβολή αίτησης πολιτογράφησης το οφειλόμενο παράβολο περιορίζεται στα 300 ευρώ Οι ομογενείς και οι κάτοχοι ιθαγένεια κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν υποχρεούνται στην καταβολή παραβόλου.

Άρθρο 4

Το άρθρο 7 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7

Διαδικασία πολιτογράφησης

1. Ο δήμος ή η κοινότητα εξετάζει την πληρότητα των δικαιολογητικών και διαβιβάζει την αίτηση μαζί με τα δικαιολογητικά στην αρμόδια για θέματα ιθαγένειας υπηρεσία της Περιφέρειας, εάν πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 5 για την περαιτέρω εξέταση της αίτησης. Αν δεν συντρέχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας απορρίπτει την αίτηση.

2. Αν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας προβαίνει στην εξέταση της αίτησης, τηρώντας την προτεραιότητα κατάθεσης. Κατά την εξέταση, η υπηρεσία ζητεί αυτεπαγγέλτως πιστοποιητικό ποινικού μητρώου για δικαστική χρήση και πιστοποιητικό μη απέλασης. Στη συνέχεια, ο φάκελος διαβιβάζεται στην αρμόδια αστυνομική αρχή του τόπου διαμονής του ενδιαφερομένου, η οποία διαθέτει αποκλειστική προθεσμία τεσσάρων (4) μηνών για να διαβιβάσει τη γνώμη της, εφόσον το κρίνει αναγκαίο .

3. Μετά την εξέταση του φακέλου, η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας καλεί τον αλλοδαπό σε συνέντευξη, σε συγκεκριμένο τόπο και χρόνο, ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης, προκειμένου η Επιτροπή να διατυπώσει γνώμη προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης σχετικά με την επαρκή γνώση της ελληνικής γλώσσας, την ένταξή του στην ελληνική κοινωνία καθώς και τη δυνατότητά του να συμμετάσχει ενεργά και ουσιαστικά στην πολιτική ζωή της χώρας, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αρχές οι οποίες την διέπουν. Πριν ή και κατά την προσέλευσή του ενώπιον της Επιτροπής, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να καταθέσει ενώπιον αυτής στοιχεία πιστοποίησης της γνώσης της ελληνικής γλώσσας ή όποια άλλα στοιχεία κρίνει ο ίδιος χρήσιμα για τη διαμόρφωση άποψης σχετικά με την ύπαρξη δεσμών με τη χώρα.

4. Στη συνέχεια, με την αιτιολογημένη εισήγηση της Επιτροπής Πολιτογράφησης, ο φάκελος διαβιβάζεται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

5. Η κλήση του αλλοδαπού σε συνέντευξη γίνεται με απόδειξη. Μη εμφάνισή του δικαιολογείται μόνο για λόγους ανωτέρας βίας. Σε περίπτωση αδικαιολόγητης μη εμφάνισης, η αίτηση πολιτογράφησης απορρίπτεται από τον Υπουργό».

Άρθρο 5

Το άρθρο 8 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Απόφαση πολιτογράφησης – Αιτιολόγηση

1. Η πολιτογράφηση γίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η απόρριψη αίτησης πολιτογράφησης αιτιολογείται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

3. Υποβολή νέας αίτησης για πολιτογράφηση επιτρέπεται μετά την παρέλευση έτους από την απόρριψη της προηγούμενης.»

Άρθρο 6

Στο άρθρο 9 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 4 ως εξής:

«4. Τον όρκο του παρόντος άρθρου δίδει και όποιος αποκτά την ελληνική ιθαγένεια με δήλωση μετά την ενηλικίωσή του κατά το άρθρο 1^Α του παρόντος Κώδικα, μέσα σε ένα έτος από τη δήλωση αυτή.»

Άρθρο 7

Το άρθρο 12 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 2834/2004 και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12.

Επιτροπή Πολιτογράφησης

1. Σε κάθε Περιφέρεια συνιστάται Επιτροπή Πολιτογράφησης η οποία αποτελείται από:

α. τον προϊστάμενο της οικείας Γενικής Διεύθυνσης της Περιφέρειας ως Πρόεδρο,

β. ένα μέλος ΔΕΠ Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος στο γνωστικό αντικείμενο της Κοινωνιολογίας, της Ψυχολογίας ή συγγενών κλάδων,

γ. εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονική Διακυβέρνησης

δ. τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ιθαγένειας της Περιφέρειας, και

ε. μέλος που υποδεικνύει ο Συνήγορος του Πολίτη.

2. Η Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι αναπληρωτές

του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής, καθώς και υπάλληλος κλάδου ΠΕ Διοικητικού της Διεύθυνσης Ιθαγένειας της Περιφέρειας ο οποίος θα ασκεί χρέη γραμματέα της Επιτροπής, μαζί με τον αναπληρωτή του. Στην Επιτροπή συμμετέχει ως εισηγητής, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ο υπάλληλος που χειρίζεται την υπόθεση.

3. Η θητεία των μελών της Επιτροπής Πολιτογράφησης είναι διετής.
4. Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθορίζεται η αμοιβή των μελών της Επιτροπής, του γραμματέα και του εισηγητή.»

Άρθρο 8

Στο άρθρο 25 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει, προστίθενται νέες παράγραφοι 3 και 4 ως εξής:

«3. Σε κάθε Νομό συνιστάται ιδιαίτερη Διεύθυνση Ιθαγένειας της οικείας Περιφέρειας.

4. Κάθε έτος οι Περιφέρειες αποστέλλουν στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στατιστικά στοιχεία των αποφάσεων κτήσης και απώλειας ιθαγένειας. Τα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται μέχρι το τέλος Μαρτίου του επόμενου έτους, δημοσιεύονται με μέριμνα του Υπουργείου και περιλαμβάνουν:

- α. ημερομηνία γέννησης,
- β. φύλο,
- γ. οικογενειακή κατάσταση,
- δ. τόπο κατοικίας,
- ε. διάρκεια διαμονής στην Ελλάδα,
- στ. νομική βάση κτήσης,
- ζ. προηγούμενη ιθαγένεια.»

Άρθρο 9

Το άρθρο 28 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 28

Συμβούλιο Ιθαγένειας

1. Το Συμβούλιο Ιθαγένειας γνωμοδοτεί για θέματα ιθαγένειας κατά τις κείμενες διατάξεις.

2. Το Συμβούλιο Ιθαγένειας αποτελείται από:

α. τον Γενικό Γραμματέα Μεταναστευτικής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ως Πρόεδρο,

β. έναν Νομικό Σύμβουλο του Κράτους,

γ. έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου, καθώς και έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή του Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου, ημεδαπού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος,

δ. τον αρμόδιο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και

ε. τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.

Τα μέλη του Συμβουλίου που απουσιάζουν ή κωλύονται αναπληρώνονται από τους οριζόμενους ή τους νόμιμους αναπληρωτές τους.

3. Στο Συμβούλιο μετέχει χωρίς ψήφο και ο Προϊστάμενος του αρμόδιου Τμήματος της Διεύθυνσης Ιθαγένειας, που εισηγείται τα προς συζήτηση θέματα, τον οποίο αναπληρώνει ο νόμιμος αναπληρωτής του.

4. Για τη λειτουργία του Συμβουλίου Ιθαγένειας εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 13-15 του ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 45 Α΄).»

Άρθρο 10

Το άρθρο 31 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 31

Προθεσμίες

§ 1. Για την πολιτογράφηση ισχύουν οι εξής ειδικές προθεσμίες από την υποβολή της αίτησης:

α. δύο μήνες για την εξέταση της πληρότητας των δικαιολογητικών από τον δήμο και τη διαβίβαση της αίτησης στην αρμόδια για θέματα ιθαγένειας υπηρεσία της Περιφέρειας. Σε περίπτωση μη πλήρους αίτησης, η προθεσμία αρχίζει από την υποβολή της τελευταίας πλήρους αίτησης.

β. Δώδεκα (12) μήνες για την εξέταση της πλήρωσης των προϋποθέσεων της πολιτογράφησης που ρυθμίζονται από το άρθρο 5 ΚΕΙ από τον Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας έως την κλήση του ενδιαφερομένου σε συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης της Περιφέρειας. Στο διάστημα αυτό προσμετράται και ο χρόνος που έχει η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας προκειμένου να αναζητήσει αυτεπαγγέλτως τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά. Η αστυνομική αρχή, στην οποία διαβιβάζεται ο φάκελος δυνάμει του άρθρου 7 παράγρ. 2 του παρόντος Κώδικα, υποχρεούται να απαντήσει εντός τεσσάρων (4) μηνών. Εάν ο χρόνος αυτός παρέλθει χωρίς την έκφραση γνώμης από την αστυνομία, η Περιφέρεια υποχρεούται να καλέσει τον ενδιαφερόμενο σε συνέντευξη ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης.

γ. Τέσσερις μήνες από την ημερομηνία διεξαγωγής της συνέντευξης ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης της Περιφέρειας έως τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Προκειμένου περί αίτησης καθορισμού της ελληνικής ιθαγένειας ισχύει προθεσμία δώδεκα (12) μηνών από την υποβολή της αίτησης ως την ημερομηνία έκδοσης της διαπιστωτικής πράξης καθορισμού.

3. Σε κάθε περίπτωση, οι διαδικασίες των παρ.1 και 2 πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί εντός δύο ετών. Αν η υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί μέσα στην εν λόγω προθεσμία, η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας γνωστοποιεί εγγράφως στον ενδιαφερόμενο τους λόγους της καθυστέρησης και τα δικαιολογητικά που τυχόν λείπουν.»

Άρθρο 11

Στο άρθρο 32 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας, όπως αυτός κυρώθηκε με τον Ν. 3284/2004 και ισχύει, προστίθεται νέα παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να συνοδεύουν την δήλωση και αίτηση εγγραφής στο δημοτολόγιο που προβλέπεται στο άρθρο 1^Α του παρόντος Κώδικα καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εκτέλεση των διατάξεων αυτού καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Συμμετοχή στις εκλογές της πρωτοβάθμιας τοπικής αυτοδιοίκησης

Άρθρο 12

Δικαίωμα του εκλέγειν

Ομογενείς και λοιποί αλλοδαποί υπήκοοι τρίτων χωρών, οι οποίοι διαμένουν νόμιμα στη χώρα, έχουν συμπληρώσει το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας τους και έχουν εγγραφεί, κατόπιν αιτήσεώς τους, στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του άρθρου 2 του παρόντος, μπορούν ν' ασκούν το δικαίωμα του εκλέγειν, κατά τις εκλογές της πρωτοβάθμιας

τοπικής αυτοδιοίκησης, εφόσον εντάσσονται σε μία από τις ακόλουθες κατηγορίες:

α. Είναι κάτοχοι «Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας Ομογενούς» (ΕΔΤΟ) ή τίτλου διαμονής ως μέλη οικογένειας κατόχου τέτοιου Δελτίου και έχουν συμπληρώσει, από την υποβολή της αίτησης για την απόκτηση του Δελτίου ή τίτλου αντίστοιχα, πενταετή συνεχή και νόμιμη διαμονή στη χώρα.

β. Είναι κάτοχοι άδειας διαμονής αορίστου χρόνου ή δεκαετούς διάρκειας, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2910/2001 (ΦΕΚ Α' 91) και της παραγράφου 2 του άρθρου 91 του Ν. 3386/2005, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

γ. Έχουν υπαχθεί, στο καθεστώς των επί μακρόν διαμενόντων, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του π.δ. 150/2006 (ΦΕΚ Α' 160) ή στο προβλεπόμενο με την ειδική ρύθμιση του άρθρου 40 παρ. 7 του ν. 3731/2008 (Φ.Ε.Κ. Α, 263).

δ. Είναι κάτοχοι «Δελτίων Μόνιμης Διαμονής», ως μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη ή πολίτη Κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 63 του ν. 3386/2005 και του άρθρου 17 του π.δ/τος 106/2007 (Φ.Ε.Κ. Α, 135) καθώς και δελτίων ή αδειών παραμονής ως μέλη οικογένειας Έλληνα πολίτη ή πολίτη Κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχοντας διανύσει πέντε συνεχή έτη νόμιμης διαμονής στη χώρα.

ε. Είναι γονείς ανηλίκων Ελλήνων πολιτών, σύμφωνα με το άρθρο 94 του ν. 3386/2005, όπως ισχύει, εφόσον, έχουν συμπληρώσει πενταετή συνεχή και νόμιμη διαμονή στη χώρα.

στ. Έχουν αναγνωρισθεί ως πολιτικοί πρόσφυγες ή έχουν υπαχθεί στο καθεστώς επικουρικής προστασίας ή προστασίας για ανθρωπιστικούς λόγους, των μελών της οικογένειάς τους συμπεριλαμβανομένων, σύμφωνα με τις διατάξεις του προϊσχύσαντος π.δ/τος 61/1999, (Φ.Ε.Κ.

A, 63), καθώς και των π.δ/των 90/2008 (Φ.Ε.Κ. Α, 138), 96/2008 (Φ.Ε.Κ. Α, 152), 167/2008 (Φ.Ε.Κ. Α, 223) και 81/2009 (Φ.Ε.Κ. Α, 99), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, εφόσον έχουν συμπληρώσει συνεχή πενταετή και νόμιμη διαμονή στη χώρα από την υποβολή του σχετικού αιτήματος.

ζ. Είναι κάτοχοι ταξιδιωτικών εγγράφων ή ειδικού δελτίου που έχουν χορηγηθεί από ημεδαπή αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης της Νέας Υόρκης, περί του καθεστώτος των ανιθαγενών, η οποία έχει κυρωθεί με το ν. 139/1975 (Φ.Ε.Κ. Α, 176) και έχουν συμπληρώσει πενταετή συνεχή και νόμιμη διαμονή στη χώρα από την αίτησης χορήγησης των παραπάνω τίτλων.

η. Κατέχουν τίτλο παραμονής ως ομογενείς και έχουν συμπληρώσει από της χορηγήσεώς τους πενταετή συνεχή και νόμιμη παραμονή στη χώρα, που πιστοποιείται κατόπιν σχετικής βεβαίωσης της αρχής, η οποία τα εξέδωσε.

Άρθρο 13

Αίτηση εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους

1. Τα πρόσωπα που ανήκουν σε μια από τις αναφερόμενες στο προηγούμενο άρθρο κατηγορίες και επιθυμούν να ασκήσουν το δικαίωμα του εκλέγειν οφείλουν να υποβάλλουν σχετική αίτηση εγγραφής τους σε ειδικό εκλογικό κατάλογο του Δήμου του τόπου της χώρας στον οποίο υπέβαλαν την αίτηση για την χορήγηση του εν ισχύ τίτλου διαμονής τους, εφόσον κατοικούν μόνιμα εκεί. Τα πρόσωπα που ανήκουν στις υπό στοιχ. α', στ', ζ' και η' του προηγούμενου άρθρου οφείλουν να υποβάλλουν την αίτηση εγγραφής στον Δήμο της χώρας στον οποίο κατοικούν κατά τα δύο τελευταία έτη.

2. Δικαιούμενος να εγγραφεί σε ειδικό εκλογικό κατάλογο που έχει μετοικήσει σε Δήμο άλλον από αυτόν στον οποίο υπέβαλε την αίτηση για

την χορήγηση του εν ισχύ τίτλου διαμονής του καθώς και κάθε ήδη εγγεγραμμένος σε ειδικό εκλογικό κατάλογο που έχει μετοικήσει σε Δήμο άλλον από αυτόν στου οποίου τον κατάλογο έχει εγγραφεί μπορεί να εγγραφεί στον ειδικό εκλογικό κατάλογο του Δήμου της κατοικίας του εφ' όσον διαμένει εκεί ήδη για τα δύο τουλάχιστον τελευταία έτη.

3. Η αίτηση εγγραφής σε ειδικό εκλογικό κατάλογο πρέπει να συνοδεύεται από:

α. επικυρωμένο αντίγραφο του κατά περίπτωση υφισταμένου τίτλου διαμονής εν ισχύ. Για την εγγραφή σε ειδικό εκλογικό κατάλογο τον αναγκαίο τίτλο νόμιμης διαμονής δεν αντικαθιστά τυχόν βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών είτε για την το πρώτον χορήγηση είτε την ανανέωση άδειας παραμονής.

β. επικυρωμένο αντίγραφο διαβατηρίου, εξαιρουμένων όσων εμπίπτουν στις περιπτώσεις αντικειμενικής αδυναμίας κατοχής διαβατηρίου, κατά την έννοια της παραγράφου 1 εδάφιο γ' του άρθρου 84 του ν. 3386/2005, όπως ισχύει, καθώς και όσων ανήκουν στις περιπτώσεις στ', ζ' και η' του άρθρου 1.

γ. υπεύθυνη δήλωση με την οποία δηλώνεται, ότι δεν έχουν στερηθεί των πολιτικών τους δικαιωμάτων από την ημερομηνία που κατοικούν στη χώρα,

δ. τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη συμπλήρωσης διετούς διάρκειας κατοικίας στον Δήμο στους ειδικούς καταλόγους του οποίου πρόκειται να γίνει η εγγραφή, εφόσον αυτό απαιτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Για την απόδειξη της διετούς τουλάχιστον διάρκειας της διαμονής στον Δήμο της χώρας στους εκλογικούς καταλόγους του οποίου πρόκειται να γίνει η εγγραφή εφαρμόζονται τα όσα προβλέπονται για τη μεταδημότευση των Ελλήνων πολιτών.

Άρθρο 14

Άσκηση του δικαιώματος

1. Το δικαίωμα του εκλέγειν ασκείται αποκλειστικά από τους εγγεγραμμένους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του προηγούμενου άρθρου, που κατά το χρόνο της ψηφοφορίας κατέχουν έναν από τους περιοριστικά αναφερόμενους στο άρθρο 1 του παρόντος νόμου τίτλους διαμονής σε ισχύ. Για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν ως έγκυρος τίτλος διαμονής λογίζεται και η βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών για την ανανέωση άδειας η ισχύς της οποίας έχει λήξει.
2. Οι εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους ψηφίζουν μαζί με τους λοιπούς εκλογείς στα εκλογικά τμήματα που έχουν ορισθεί, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.
3. Η αναγνώριση των εκλογέων διενεργείται με βάση τα επιδεικνυόμενα κατά την ψηφοφορία έγκυρο τίτλο νόμιμης διαμονής και διαβατήριό τους, όπου τούτο απαιτείται.

Άρθρο 15

Δικαίωμα του εκλέγεσθαι

1. Εκλογείς, εγγεγραμμένοι στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του άρθρου 2 του παρόντος, που κατά την ημέρα διενέργειας των εκλογών έχουν συμπληρώσει το εικοστό πρώτο έτος της ηλικίας τους, μπορούν να εκλεγούν δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι δημοτικών διαμερισμάτων και τοπικοί σύμβουλοι.
2. Οι περιορισμοί κατοχής αξιωμάτων της παραγράφου 11 του άρθρου 3 του π.δ/τος 133/1997 (Φ.Ε.Κ. Α, 121) όπως ισχύει, καταλαμβάνουν και τα πρόσωπα της προηγούμενης παραγράφου.

3. Ανακηρύσσονται ως υποψήφιοι από το αρμόδιο Δικαστήριο εφόσον κατέχουν έγκυρο τίτλο διαμονής και διαβατήριο, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων της παραγράφου 3β του άρθρου 2 του παρόντος.

5. Με την κατάθεση δήλωσης υποψηφιότητας κάθε υποψήφιος οφείλει να συνυποβάλλει, επιπλέον των όσων ορίζονται γενικώς από την κείμενη νομοθεσία, και τα ακόλουθα δικαιολογητικά :

α. υπεύθυνη δήλωση με την οποία δηλώνεται η Ιθαγένεια και η διεύθυνση της μόνιμης κατοικίας του στην ελληνική επικράτεια, ότι δεν έχει στερηθεί των πολιτικών του δικαιωμάτων καθώς και ότι δεν είναι υποψήφιος για τις δημοτικές εκλογές στην Ελλάδα σε άλλο Δήμο, ούτε σε άλλο συνδυασμό του ίδιου Δήμου. β. βεβαίωση εγγραφής στον ειδικό εκλογικό κατάλογο του Δήμου όπου είναι υποψήφιος.

γ. επικυρωμένο αντίγραφο του κατά περίπτωση υφισταμένου τίτλου διαμονής εν ισχύ. Για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγεσθαι ως έγκυρος τίτλος διαμονής λογίζεται και η βεβαίωση κατάθεσης δικαιολογητικών για την ανανέωση άδειας η ισχύς της οποίας έχει λήξει.

δ. επικυρωμένο αντίγραφο των διαβατηρίου, με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων της παραγράφου 3β του άρθρου 2 του παρόντος.

Άρθρο 16

Σύνταξη ειδικών εκλογικών καταλόγων

1. Για τους εκλογείς του άρθρου 1 του παρόντος συντάσσονται ειδικοί εκλογικοί κατάλογοι κατά δήμο, εκλογικό διαμέρισμα ή και συνοικισμό και περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία: φύλο, επώνυμο, κύριο όνομα ή ονόματα, όνομα πατέρα, όνομα μητέρας, όνομα συζύγου και το γένος αν πρόκειται για έγγαμη γυναίκα που φέρει το επώνυμο του συζύγου, ακριβή ημερομηνία γέννησης (ημέρα, μήνας, έτος) και εφόσον δεν υπάρχει, η 1η Ιανουαρίου του έτους γέννησης, διεύθυνση κατοικίας στην Ελλάδα (δήμος ή κοινότητα ή τοπικό διαμέρισμα, οδός και αριθμός),

ιθαγένεια, αριθμό διαβατηρίου, όπου τούτο απαιτείται, αριθμό του κατά περίπτωση υφισταμένου τίτλου νόμιμης διαμονής εν ισχύι, καθώς και ειδικό εκλογικό αριθμό.

Τα ονοματεπωνυμικά στοιχεία των εκλογέων αυτών αναγράφονται με λατινικούς ή ελληνικούς χαρακτήρες, κατά αντιστοίχιση προς εκείνους των σχετικών νομιμοποιητικών τους εγγράφων.

2. Πριν την ένταξη στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους οι οικείοι Δήμοι αποστέλλουν τα δηλωθέντα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου για ταυτοποίηση προς εκείνα, που είναι καταχωρημένα στα ηλεκτρονικά αρχεία που τηρούνται στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, αντιστοίχως, με εξαίρεση όσους κατέχουνς τίτλο ή έγγραφο διαμονής ως ομογενείς αλλοδαποί, στην περίπτωση των οποίων αρκεί η προσκόμιση πρόσφατης βεβαίωσης της αρχής που τα έχει χορηγήσει. Σε περίπτωση ασυμφωνίας δεν πραγματοποιείται η εγγραφή.

Άρθρο 17

Τήρηση και ενημέρωση ειδικών εκλογικών καταλόγων. Ειδικές περιπτώσεις διαγραφής

1. Για την εγγραφή στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, τη διαγραφή, τις μεταβολές και τις ενστάσεις εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 7 έως και 20 της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών, όπως αυτές ισχύουν κάθε φορά.

2. Οι εκλογείς του άρθρου 1 παραγρ. 1 του παρόντος νόμου διαγράφονται από τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους:

α. Με αίτησή τους.

β. Εάν εκλείψουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις για την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν.

γ. Σε περίπτωση κτήσης της ελληνικής ιθαγένειας.

Η Διεύθυνση Ιθαγένειας του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης υποχρεούται να ενημερώνει εγκαίρως τη Διεύθυνση Εκλογών σχετικά με διενεργηθείσες πολιτογραφήσεις ομογενών και αλλοδαπών, υπηκόων τρίτων χωρών.

3. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μεριμνά για τη διαγραφή από τους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους αυτών που στερήθηκαν το εκλογικό τους δικαίωμα. Για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής τα γραφεία ποινικού μητρώου και τα Πρωτοδικεία στέλνουν στις αρχές κάθε διμήνου στο Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καταστάσεις με όλα τα απαραίτητα στοιχεία για την αναγνώριση των εκλογέων αυτών στους εκλογικούς καταλόγους και γνωστοποιούν την άρση των σχετικών συνεπειών, λόγω ανάκλησης των οικείων αποφάσεων ή λήξης των ποινών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

Μεταβατικές και τελικές διατάξεις

Άρθρο 18

1. Κατά την πρώτη εφαρμογή των άρθρων 1 έως και 6 του παρόντος, η προθεσμία εγγραφής στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους του άρθρου 6 λήγει την 30^η Ιουνίου 2010. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να χορηγηθεί παράταση της προθεσμίας της προηγούμενης παραγράφου για χρονικό διάστημα που δεν θα υπερβαίνει το μήνα.

2. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης μπορεί να καθορίζεται κάθε άλλη

αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 1 έως και 6 του παρόντος.

3. Σχετικά με τα όρια ηλικίας, τη στέρηση του δικαιώματος του εκλέγειν, τα κωλύματα, ασυμβίβαστα και λοιπούς περιορισμούς του δικαιώματος του εκλέγεσθαι καθώς κάθε άλλο ζήτημα δεν ρυθμίζεται ειδικά από τις διατάξεις των άρθρων 1 έως και 6 του παρόντος, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ/τος 133/1997 (ΦΕΚ Α' 121), της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών και του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Άρθρο 19

1. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου σχετικά με την τήρηση προθεσμιών εκ μέρους της διοίκησης δεν εφαρμόζονται ως προς τις εκκρεμείς υποθέσεις πολιτογράφησης και καθορισμού ιθαγένειας.

Άρθρο 20

Επίσπευση διεκπεραίωσης υποθέσεων πολιτογράφησης ομογενών εξ Αλβανίας

1. Ομογενείς κάτοχοι Ειδικών Δελτίων Ταυτότητας Ομογενούς Αλβανίας αποκτούν την ελληνική ιθαγένεια με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας του τόπου μόνιμης κατοικίας τους. Η σχετική αίτηση υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας του τόπου μόνιμης κατοικίας των ενδιαφερόμενων και συνοδεύεται από:

- α) αντίγραφο διαβατηρίου ή άλλου αποδεικτικού ταυτοπροσωπίας,
- β) ειδικό δελτίο ταυτότητας ομογενούς,
- γ) πιστοποιητικό γέννησης ή άλλο ισοδύναμο πιστοποιητικό που προβλέπεται από τη νομοθεσία της χώρας πρώτης ιθαγένειας.

2. Αν ο ενδιαφερόμενος έχει γεννηθεί στην Ελλάδα, αρκεί η ληξιαρχική πράξη γέννησης. Η αρμόδια υπηρεσία της Περιφέρειας υποβάλλει

ερώτημα στις αρμόδιες αστυνομικές αρχές για την ύπαρξη λόγων δημόσιας τάξης σε βάρος του ενδιαφερόμενου. Εφόσον δεν προκύπτουν λόγοι δημόσιας τάξης, ο Γενικός Γραμματέας της Περιφέρειας προχωρά στην έκδοση της σχετικής απόφασης χωρίς να απαιτείται η προηγούμενη προσέλευση του ενδιαφερόμενου ενώπιον της Επιτροπής Πολιτογράφησης.

3. Για την απόκτηση της ελληνικής ιθαγένειας απαιτείται η δημοσίευση της απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, ενώ εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 9 του Κώδικα Ελληνικής Ιθαγένειας.

4. Εκκρεμείς αιτήσεις πολιτογράφησης ομογενών κατόχων Ειδικού Δελτίου Ταυτότητας που εξετάζονται ήδη από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις προϊσχύουσες διατάξεις. Εκκρεμείς αιτήσεις που βρίσκονται κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στις αρμόδιες υπηρεσίες των Περιφερειών διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου. Εκκρεμείς αιτήσεις που βρίσκονται κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στις αρμόδιες υπηρεσίες των Δήμων διαβιβάζονται στις Περιφέρειες και διεκπεραιώνονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 21

Αλλοδαποί οι οποίοι κατά το άρθρο 7 παρ. 2 του παρόντος νόμου θα εδικαιούνται να αποκτήσουν την ελληνική ιθαγένεια με σχετική δήλωση και αίτηση εγγραφής στα οικεία δημοτολόγια εντός τριετίας από την ενηλικίωσή τους και έχουν ήδη ενηλικιωθεί, μπορούν να υποβάλουν τη δήλωση και τη σχετική αίτηση εντός τριετίας από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 22

Καταργούμενες διατάξεις - Έναρξη ισχύος

1. Κάθε άλλη διάταξη νόμου που αντιβαίνει στις διατάξεις του παρόντος νόμου ή αφορά ζήτημα που αυτός ρυθμίζει καταργείται.
2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης.

Αθήνα, -12-2009

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ & ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΑΓΚΟΥΣΗΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΡΟΥΤΣΑΣ

**ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ